

Sygn. akt	III AUa 160/14
------------------	-----------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **25 czerwca 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Ewa Madera
	Sędziowie:	SSA Bogumiła Burda (spr.) SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **25 czerwca 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. Ś.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **3 grudnia 2013 r.** sygn. akt **III U 886/12**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 160/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z 14 czerwca 2012r. odmówił J. Ś. ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w art. 184 ustawy z dnia 27 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity

Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U Nr 8, poz. 43 ze zmianami), gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu J. Ś. domagał się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia.

Podniósł, że wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w szczególnych warunkach przy obsłudze urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna od 1 grudnia 1976r. do 31 lipca 1993r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P., Zakład (...) w C..

Wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność faktycznie wykonywanych czynności w trakcie zatrudnienia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 3 grudnia 2013. oddalił odwołanie.

Za sporną w sprawie Sąd Okręgowy uznał kwestię zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P., Zakład (...) w C. od 1 grudnia 1976r. do 31 lipca 1993r.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy - zeznania wnioskodawcy i świadków oraz opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy – nie pozwoliły na ustalenie, że w powyższym okresie J. Ś. zatrudniony na stanowisku operatora piły taśmowej, a następnie trakowego pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

W konsekwencji Sąd I instancji ustalił, że J. Ś. nie spełnił wszystkich warunków z art. 184 ustawy emerytalno – rentowej, od spełnienia których prawo do emerytury jest uzależnione, gdyż do dnia 1 stycznia 1999r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W podstawie prawnej Sąd powołał przepis art. 477¹⁴ § 1 kpc.

W apelacji od wyroku Sądu Okręgowego pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił:

I. naruszenie prawa procesowego tj. art. 227 kpc, art. 232 kpc, art. 233 kpc poprzez niezgodność ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na uchybieniu zasadom doświadczenia życiowego, a także poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii biegłego – co miało wpływ na wydane orzeczenie.

II. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez uznanie, że odwołujący na stanowisku trakowego i pilarza nie wykonywał pracy zaliczanej do pracy w szczególnych warunkach oraz że na dzień 1 stycznia 1999r. nie legitymuje się piętnastoletnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Powołując się na przedstawione zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku oraz stwierdzenie, że J. Ś. ma prawo do emerytury, ewentualnie
2. jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Przywołując orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, stwierdził, że trakowy i pilarz to inaczej drwal – wyrzynacz drewna okrągłego i praca wnioskodawcy w spornym okresie może być uznana za etap prac drwali.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja J. Ś. jest całkowicie nieuzasadniona i podlega oddaleniu, bowiem wbrew podniesionym w niej zarzutom i przytoczonym na ich uzasadnienie twierdzeniom wyrok Sądu Okręgowego jest trafny i odpowiada prawu.

Przed wszystkim wyrok ten nie został wydany z zarzucanym mu naruszeniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227).

Bezpodstawny jest także zarzut naruszenia przepisów postępowania.

Wydanie przez Sąd orzeczenia poprzedzone zostało przeprowadzeniem obszernego i wyczerpującego postępowania dowodowego, w zakresie wystarczającym dla należytego wyjaśnienia sprawy, a oceny mocy dowodowej i wiarygodności zebranych dowodów Sąd I Instancji dokonał z zachowaniem zasady swobodnej oceny dowodów wynikającej z art. 233 § 1 kpc i w żadnym razie nie była to ocena dowolna.

Sprawa dotyczy uprawnień do emerytury w obniżonym wieku z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Zasady nabywania uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach uregulowane zostały w art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227).

W myśl art. 32 ust. 1 ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Zgodnie z ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Te przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U Nr 8, poz. 43 ze zm.) raz przepisy resortowe wydane dla poszczególnych branż.

Okresami uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 1 pkt 1 rozporządzenia).

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w warunkach szczególnych nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki:

- osiągnięcie wieku emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia (25 lat w przypadku mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

J. Ś. urodził się (...), stąd też jego ewentualne uprawnienia do świadczenia emerytalnego należało rozpatrywać w świetle uregulowań zawartych w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227).

W myśl powołanego przepisu ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Wg. ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Jak wynika z akt rentowych i ustaleń Sądu I instancji wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i udowodnił łączny okres składkowy i nieskładkowy na dzień 1 stycznia 1999r. przenoszący 25 lat.

Sporna pozostała kwestia zatrudnienia skarżącego przez okres 15 lat w warunkach szczególnych.

Ustalenia Sądu I instancji dokonane na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Apelacyjny w pełni podziela i akceptuje.

Z zeznań słuchanych w sprawie świadków jednoznacznie wynika, że w ramach obowiązków pilarza, a potem trakowego, praca wnioskodawcy polegała na cięciu na traku bądź pile kłód drewna na deski lub bale, odbieraniu i układaniu ich na wózkach do wywozu.

Skarżący w odwołaniu od zaskarżonej decyzji wskazywał, że wykonywał pracę przy obsłudze do mechanicznego rozdrabniania drewna odpowiadającą pracy wymienionej w Dziale VI Wykazu A poz. 3 załącznika do rozporządzenia z 7 lutego 1983r., zaś w apelacji twierdzi, że jego praca jest równoznaczna z pracą drwala wymienioną w rozporządzeniu. Twierdzenia to nie zasługują na uwzględnienie gdyż stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji.

Uzyskana przez Sąd Okręgowy opinia biegłego wyjaśniła jakie czynności w ramach ciężących na nim obowiązków wnioskodawca wykonywał, jaki był charakter tych czynności, na czym polega obsługa traka i piły tarczowej, a na czym maszyny do rozdrabniania drewna (rębaka). Obszerna i starannie sporządzona opinia, zawierająca logiczne i poddające się ocenie uzasadnienie wniosków końcowych jest w pełni wiarygodnym środkiem dowodowym w tej sprawie. Opinia została wydana po zapoznaniu się przez biegłego z całą dostępną dokumentacją oraz z zeznaniami wnioskodawcy i świadków. Opinia uzupełniająca zawierająca ustosunkowanie się do twierdzeń i zarzutów wnioskodawcy usunęła wszelkie wątpliwości związane z charakterem pracy J. Ś., zaś w apelacji jej wartość dowodowa nie została skutecznie podważona.

Przypomnienia wymaga, że jakkolwiek często z uwagi na poziom szkodliwości czy uciążliwości warunków pracy jest ona kwalifikowana jako praca w szczególnych warunkach – rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki uprawniające do emerytury ustala się (zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach) na podstawie przepisów dotychczasowych. To zaś oznacza, że tylko i wyłącznie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą stanowić podstawę prawną emerytury.

W załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w Wykazie A w dziale VI – leśnictwo wymienione są następujące prace: prace drwali, prace przy zrywce i wywózce drewna z lasu oraz obsługa urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna (produkcja zrębków).

Wyniki postępowania przeprowadzonego w przedmiotowej sprawie jednoznacznie wskazują na to, że wnioskodawca nie pracował przy mechanicznym rozdrabnianiu drewna, nie pracował również na stanowisku drwala (osoby zajmującej się wyрубem drzew). Dalsze zaś uzupełnianie postępowania dowodowego poprzez zasięgnięcie opinii kolejnego biegłego prowadziłoby jedynie do przedłużenia postępowania w sytuacji, gdy wszystkie sporne okoliczności zostały należycie wyjaśnione.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny podzielił ocenę faktyczną i prawną sprawy dokonaną przez Sąd Okręgowy i z tego też względu apelację oddalił stosownie do art. 385 kpc.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)